Lastenvalvojat ry

varapuheenjohtaja

Sanna Töyrylä

Eduskunnan lakivaliokunta

asiantuntijakuuleminen/ KAA 3/2016 vp Äitiyslaki

27.4.2017

Lastenvalvojat ry pitää tärkeänä, että kaikki syntyvät lapset olisivat tasa-arvoisessa asemassa heti syntymänsä jälkeen. Tämä lakimuutos turvaa lapsen tosiasialliset perhesuhteet alusta alkaen. Käytössä ollut adoptio -menettely on ollut aikaa vievä, turha ja epätarkoituksenmukainen.

Äitiyden tulisi määräytyä samaa sukupuolta olevien pariskuntien avioliiton perusteella kuten isyyslaissakin ilman erityistä tunnustamismenettelyä.

Lastenvalvojat ry jää lisäksi pohtimaan, miten vanhempien lasten äitiyden vahvistamiset tämän lain mukaan hoidetaan.

14 §

Äitiyden tunnustaminen ennen lapsen syntymää

Äitiyden tunnustaminen tulisi hoitaa ennen lapsen syntymää neuvolassa. Tunnustaminen tulisi ottaa vastaan hedelmöityshoitoihin yhdessä suostuneelta avoparilta tai erikseen asuvalta parilta. Yhdessä hedelmöityshoitoihin sitoutuminen olisi riittävä peruste, silloin kun siittiöiden luovuttaja on kieltänyt mahdollisuuden isyytensä vahvistamiseen.

Käytäntöä todistuksesta tai suostumuksesta, jolla pari sitoutuu hedelmöityshoitoihin, tulisi selkeyttää. Tällä hetkellä usein vasta lastenvalvojien vastaanotolla parille selviää, että virallinen todistus tai suostumus tulisi olla anonyymin luovuttajan käytöstä hedelmöityshoitoa antaneesta paikasta.

15 § Tunnustamisen peruuttaminen, kiistäminen ja vaikutuksettomuus

Äitiyden tunnustamisen 30 päivän tarpeellisuutta on syytä pohtia vakavasti.

Isyyslaissa oleva 30 päivän peruuttamismahdollisuus on näyttänyt vuonna 2016, ettei 30 päivän perumisoikeutta ole juurikaan tarvittu. Asia olisi hoidettavissa myös isyyslain 4 § 2 mom. 3. kohdan mukaisesti.

Esimerkiksi Porin maistraatissa, jossa käsitellään kaikki Uudenmaan ja Lounais-Suomen isyyden vahvistamiset yhteensä noin 10 000 vuodessa, isyyden tunnustamisen peruuttamisia on ollut vuoden 2016 aikana 5-10 kappaletta. Toisaalta todellisia lukuja ei ole kenelläkään, sillä lastenvalvojien vastaanotolla tunnustamisen peruminen käynnistää isyyden selvittämisen muilla keinoin. Lastenvalvojat ry:n jäsenillä ei ole tiedossa yhtään ennakollisen isyyden tunnustamisen peruuttamista lastenvalvojien vastaanotolla.

Lastenvalvojat ry katsoo, että äitiyden tunnustamisasiakirjat tulisi lähettää neuvolasta suoraan maistraattiin ratkaistavaksi ilman 30 päivän peruttamisoikeutta. Lastenvalvojaa ei tarvita tässä prosessissa, sillä ei-synnyttävän naisen vanhemmuus ei perustu polveutumiseen eikä yhteisymmärryksen puutetta voi osoittaa oikeusgenetiikan keinoin epäselvissä tilanteissa lastenvalvojien tapaamisessa.

Mäntsälässä 25.4.2017

Sanna Töyrylä

varapuheenjohtaja

Lastenvalvojat ry:n puolesta